

Skriv och läsutveckling via e-post

För hundra år sedan kom eleverna till en skola som hade griffeltavla och krita, för femti år sedan var bläck och en stålpena viktiga bruksföremål i klassrummet, sedan kom tuschpennorna och därefter datorn. Därför ska datorer med ordbehandlingsprogram vara ett vanligt inslag i klassrummen, även i de lägsta årskurserna. Det är nästa generations skrivredskap.

(Engen 2002)

Skriv och läsinläring via e-post (Åk 1 Krokodilerna)
Ann-Christin Lundmark, Norrmalmskolan, Piteå
Vårterminen 2006

Bakgrund

Jag har i min klass (åk 1) sedan i slutet av januari infört att eleverna mejlar till sina föräldrar en gång i veckan. Föräldrarna besvarar mejlen. Jag skriver här kortfattat om mina erfarenheter under de 10 veckorna som jag genomfört det här pedagogiska projektet.

LPO-94

Mål att uppnå i grundskolan, - varje elev behärskar det svenska språket och kan läsa och aktivt och uttrycka idéer och tankar i tal och skrift. Piteå kommuns utbildningsplan 05-06, "Piteå Lokalt och i omvärlden" mål att sträva mot- tillvaratar de möjligheter som tekniken bjuder till lärande, kommunikation, kreativt skapande.

Modern hjärnforskning visar att *Känslan/intuitionen* spelar stor roll om inläring ska bli lyckosam - "det är viktigt för mig att jag lär mig det här" och att det ska vara lustfyllt.

Viktigt är även att eleverna känner trygghet och tilltro till det egna skapandet.

Kommunikation som är autentisk ökar sociala samspelet och blir känslomässig.

Undervisnings miljön bör vara tillåtande.

Föräldrars attityder har betydelse.

Syfte

Kan jag med teknikens hjälp och via datorns mejl funktion (FC) förmedla en *känsla* så att skrivinläringen blir meningsfull, att eleverna känner *glädje* i att kommunicera - skriva och läsa.

Förbättras möjligheterna att *uttrycka sig i skrift*?

Blir föräldrarna engagerade i processen på ett naturligt sätt?

Vidga datorns användningsområde.

Sammanfattning

Arbetsättet har varit processinriktat och ämnesövergripande, tekniken har bjudit till möjligheter till lärande, kommunikation och eget skapande. Jag upplever att lusten att uttrycka något med hjälp av skrivning har ökat, genom autentisk kommunikation. Intresset för att skriva egna mejl och läsa mejlet från föräldrarna varit på topp.

Uttryck och glädje har uttryckts - "Yes- jag har mejl" har varit vanligt uttryck vid öppnandet av mejlboxen.

Eleverna har skrivit meddelanden och har ofta velat skriva mycket.

Alla elever har fått positiv respons vid mejlandet.

Jag upplever inte att någon elev eller någon förälder tycker att det är jobbigt att mejla. Endast positiva känslor med inlärningsättet.

Skriv och läsinlärning via e-post (Åk 1 Krokodilerna)
Ann-Christin Lundmark, Norrmalmskolan, Piteå
Vårterminen 2006

Det har skett både skriv och läsutveckling. I skrivningen både tekniskt och innehållsmässigt.

Eleverna känner sig duktiga och att de kan.

Föräldrarna vill fortsätta mejlandet och har även förslag på att utveckla arbetssättet.

Skrivutveckling

Hos samtliga elever har det skett skrivutveckling och ljudprogrammet "Skolstil" har använts av några elever. Eleverna har fått större förståelse för betydelsen av att kunna skriva och läsa, det har blivit meningsfullt.

Skrivtekniskt intressant är att alla elever skriver mellanrum mellan orden. Skulle de glömma mellanslagen så ser de att det har blivit fel.

Vissa elever har gått från att inte höra vokalerna i skriften till att vokalerna börjar komma med.

Andra elever har funderat på punkt och stor bokstav, och dessutom hur ord stavas.

Innehållet i texterna har oftast i början handlat om vad vi gjort i skolan, (här och nu) en del elever har utvecklat skrivandet och skrivit ner egna synpunkter i olika ämnen och även svarat på föräldrars undringar (från mailsvaret de fått). Utveckling från jag till vi (omvärlden)

Alla föräldrar har *positiva* kommentarer i mejlen som, "Vad duktig du är", "ni får göra så mycket kul i skolan". "Jag älskar att få dina mejl" "Hej- kul att höra av dig" " Puss och kram"

Föräldrarna har även tänkt på att använda ett lite enklare språk så eleverna lättare kan läsa deras mejl.

Läsutvecklingen

Motivationen för att läsa mejlen har varit hög och jag har inte hört någon som inte vill läsa mejlet de fått. De flesta vill även skriva ut mejlen och läsa de igen.

Jag tycker att eleverna har blivit ganska duktigt läsare under terminen, men vi har ju även läst annat än mejl ☺

Lusten att läsa förmodar jag har ökat eftersom de känner att det är meningsfullt och att de *kan och vill* läsa.

Eleverna läser även mycket skönlitterära böcker och på så sätt ökas läshastigheten och läskunskapen upp.

Enkät svar från föräldrarna. (alla har lämnat in svar!)

Vad har varit bra?

- *Otroligt roligt att få mejl av sitt barn. Jättebra att barnen får lära sig hantera dator & att skicka mail.*
- *Det har varit jätteroligt att få dessa mejl - jag har blivit imponerad av XXX sätt att skriva, jag har ofta fått ett gott skratt, det är ju så gulligt skrivet.*
- *Det är bra att de använder datorn och upptäcker att det är roligt att skriva - när det är roligt är det lättare att lära sig saker*
- *Att barnen fått prova på att mejla - utvecklande för deras skolutveckling.*
- *Mejlkommunikation borde finnas med användas som naturlig kontaktväg mellan hem och skola.*
- *Hon har varit glad över egen mejl och kunna skriva brev själv till familjen.*
- *Bra att de fått hitta på saker själv att skriva, skrivträning och lästräning.*
- *Använder datorn som hjälpmedel, barnen utvecklar sitt språk.*
- *Min sons glada reaktioner.*
- *Det har varit roligt att följa utvecklingen när det gäller språket.*
- *Hon tycker att det är så kul - har fått egen mejladress hemma, bra skrivträning och inga "röda understrykningar" som dyker upp i Word-dokument- så självförtroendet är på topp.*
- *Ett bra led i utvecklingen.*
- *Kul att få mejl varje vecka - uttrycka sig på annat sätt än det "vanliga pratet" - att uttrycka sig i skrift är nyttigt. Hon har tyckt att det varit roligt och inspirerande.*
- *Kommunicera på ett enkelt och snabbt sätt.*
- *Roligt att höra av barnet och vad de gör.*

Vad har varit mindre bra?

- *Ingenting*
- *Kommer ej på något*
- *Detta projekt har bara varit positivt! Har inget att anmärka på.*
- *Ingenting förutom att det kan vara svårt för oss föräldrar att hitta på något att skriva...*
- *Ser inga nackdelar - (möjligen om jag skulle få ett par mejl varje dag att svara på- ett par gånger i veckan är lagom)'*

Har ditt engagemang rörande skolarbetet förändrats?

- *Ja, fått mer inblick i vad ni gör hur ni gör på skoldagarna - känns bra!*

Skriv och läsinlärning via e-post (Åk 1 Krokodilerna)

Ann-Christin Lundmark, Norrmalmskolan, Piteå

Vårterminen 2006

- *Nja - svårt att svara på, förhoppningsvis lika stort. (jag skulle som förälder känna mig mer delaktig om jag fick mejl fortlöpande, gäller högre årskurser)*
- *Bra med mejlkontakt, ofta får man information kring vilken aktivitet de just nu håller på med.*
- *Ja - det tror jag- till det positiva.*
- *Ja. Jag ser ju hur mitt barn utvecklas inom detta och vill gärna vara med och bidra med det jag själv kan*
- *Njae - den information jag fått via XXX mejl har nog kommit mej till del annars.*
- *Jag känner mig mer delaktig*
- *Ja, jag har fått veta vad de gör på rasterna och andra små saker som ligger nära till hands precis i skrivandets stund, det är ju kul för i vanliga fall när man frågar om dagen är det lite mer övergripande.*
- *Nej- eftersom vi är med i föräldrarådet.*
- *Jo+ att måndagarna blivit roligare*
- *Ja genom snabb information & att vi fått veta mer om skoldagen av XX än vad vi annars fått.*
- *Nej - jag har inte hunnit engagera mig mer.*
- *Nej*

Ska vi fortsätta?

- *Ja, det är nyttigt för barnen.*
- *Ja, det tycker jag verkligen*
- *Ja, det tycker jag*
- *Japp, såklart!*
- *Ja, absolut*
- *Gärna*
- *Ja*
- *Jag tycker verkligen att projektet ska fortsätta. Det är ju ett enormt bra verktyg att få med sig redan i så här tidig ålder.*
- *Ja/ vi tycker det*
- *Ja, tack*
- *Det vill vi gärna.*

Hur kan vi utveckla arbetet?

- *Skulle vara roligt om eleverna hade möjlighet att mejla oftare*
- *Lära dem stavningshjälpen*
- *Att eleverna skriver något som de har med på dagens/veckans planering för att delge oss och specificera för sig själva.*
- *Bifogar saker med mejlet, tex. ett Word-dokument.*
- *Svår fråga. Det finns ju mycket kvar att lära sig men det ska ju som sagt vara roligt och på deras nivå. Men något som XXX nycker är kul är att skriva mejlet i Word dokument, spara det och bifoga mailet.*

Skriv och läsinlämning via e-post (Åk 1 Krokodilerna)

Ann-Christin Lundmark, Norrmalmskolan, Piteå

Vårterminen 2006

Kanske överkurs och tidkrävande för personalen men i alla fall en naturlig del i mailandet.

- För ettor är nog detta en lämplig nivå.*
- Att barnen får skriva om saker som ska hända i framöver och som vi föräldrar bör känna till.*
- En ide´ är att de får rita teckningar, kanske fotografera och skicka med sina brev*
- Veckobrev från lärare till föräldrar innehållande en liten veckorapport (Bra, dåligt, påminnelser när det är något extra) Elever kan ju maila till varandra.*
- Stavningskontroll- men inte för tidigt så de tappar lusten att skriva.*

Övriga synpunkter

- Ni gör så mycket som är bra.*
- Det är bra att få mejl av dig med aktuell info.*
- Jag är så fantastiskt glad över att du dragit igång projektet. Det är ju så kul och känns naturligt för dem att börja använda datorer till annat än bara spel tycker jag. Det är ju framtiden. Eftersom vi lever i det informationssamhälle som vi gör så är det ju inte mer än rätt att de redan nu förstår och kan utläsa Internet adresser, vad @ är och att det hela känns roligt och enkelt.*
- Ser att skrivandet för XX hela tiden utvecklas och går framåt. Kul att se!*
- Mycket bra initiativ.*

Elevkommentarer.

Det är roligt att skriva mejl, jag gillar att få mejl.

Bra med mejl lista så jag vet vilken dag det är min tur att maila.

Kul med eget lösenord- men lite svårt att komma på.

Jag gillar mannens röst i ljudet (Skolstil)

Jag vill skriva mycket!

Nu är det min tur att kolla mejl!

XXX är sjuk idag kan jag få mejla istället för XXX?

Jag gillar att ändra textstorlek och stil.

Jag vill att mamma och pappa ska bifoga teckningar som de gjort!

Jättekul

Snälla, får jag mejla när vi har valfritt!

Mina reflektioner

När jag skriver det här så har de flesta eleverna fått iväg 8-10 mejl från slutet av januari till påsklovet (mitten på april)

Och nu har mejlandet blivit ganska självgående för de flesta eleverna.

De visar fortfarande mejlen för mig innan de skickar iväg dem.

Skriv och läsinlärning via e-post (Åk 1 Krokodilerna)
Ann-Christin Lundmark, Norrmalmskolan, Piteå
Vårterminen 2006

I början tog mejlandet ganska lång tid, (nästan 30 min/ elev) och krävde mycket praktisk hjälp från min sida.

Att komma på lösenord var spännande och endast två elever har glömt sitt lösenord. Mats Bälter (från C-mit) hade varit förutseende och via FC gett mig möjlighet att byta sitt lösenord om de inte kom ihåg det gamla. Jag har suttit med alla elever under de inledande mejlen för att skapa grundläggande förtroget med tekniken.

Jag har inte bestämt vad eleverna ska skriva och inte heller kommenterat stavning. Ibland har elever frågat om stavning och då har jag givetvis hjälpt till. Eleverna har lärt sig hur man gör stor bokstav, en del hur man ändrar teckensnitt, storlek och färg.

Att använda ljudprogrammet skolstil som komplement har varit bra, elever som tappat vokaler har uppmärksammat detta och när de skriver p istället för b hör de "felet".

Texten blir samma som i böcker och tangentbordens versaler är lätta att känna igen för eleverna, när de skriver texten blir den (om man inte aktiverar "Caps lock") med gemener och då håller jag för sannolikt att sambandet A=a blir automatiserat.

Barnen har gett direkt feedback på arbetssättet genom deras positiva respons och en stor vilja att kommunicera via mejl.

Jag har fått många positiva reaktioner från både föräldrar och kollegor och själv känner jag att det varit positivare än jag anat att använda datorn i skriv och läs inlärningen, programmet Skolstil är verkligen en hjälp i starten, efter ett tag kan man nog lämna ljudstödet.

Det gäller även här att våga använda sin intuition och ta in delar i arbetet som passar eleverna och mig, att våga prova sig fram och genom samspel se vad som passar elevgruppen, att använda sig av ett sociokulturellt arbetssätt.

Jag känner att det här projektet har hjälpt till att öka förståelsen för eleverna hur de kan förhålla sig till tekniken, att det är ett hjälpmedel när man vill kommunicera med hjälp av skrift.

Det enda minuset är att jag bara haft tillgång till en dator och med 14 elever i klassen har det varit kö till den.

Jag hoppas kunna utveckla det här arbetssättet ännu mer, och hoppas att fler blir motiverade att pröva på.

Ann-Christin Lundmark
April 2006